

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Archeologische Landschappenkaart van Nederland

Technische gebruikshandleiding

Eindversie oktober 2015

Colofon

Auteur: M.C. Kosian

Opdrachtgever: R.C.G.M. Lauwerier

Amersfoort, 2015

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Smallepad 5, 3811 MG, Amersfoort

Postbus 1600, 3800 BP, Amersfoort

Tel. 033 – 4217421

info@cultureelerfgoed.nl

www.cultureelerfgoed.nl

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Datastructuur	5
3	Landschappen, landschapszones en archeoregio's	6
4	Geomorfologische eenheden in relatie tot landschapszones	9
5	Statistische gegevens	10
6	Engelse benamingen voor de landschappen	14
	Literatuur	15

1 Inleiding

Dit document is bedoeld als handleiding bij het gebruik van de bestanden van de Archeologische Landschappenkaart van Nederland. Voor de uitgebreide beschrijving en de verantwoording van deze kaart wordt met nadruk verwezen naar het document 'Archeologische Landschappenkaart van Nederland, Methodiek en kaartbeeld' dat in deze dataset is opgenomen.¹

De dataset voor de Archeologische Landschappenkaart van Nederland moet bestaan uit:

- De GIS-bestanden van deze kaart in MapInfo® en ArcGIS® formaat, inclusief de daarbij behorende workspaces en layer-files.
- Het verantwoordingsdocument met inhoudelijke verantwoording en gebruiksbeperkingen.
- De spreadsheet 'Landschappenkaart van Nederland' met de metadata, de legenda en de statistische gegevens.
- Dit document.

Dit document kan gebruikt worden als een soort leeswijzer voor de technische spreadsheet 'Landschappenkaart van Nederland'.

De GIS-bestanden kunnen gebruikt worden in de meest voorkomende GIS-programmatuur in huidig gebruik: ESRI™ ArcGIS/ArcMAP®, Pitney Bowes™ MapInfo® en QuantumGIS©. Hiertoe zijn worden de bestanden aangeboden in .SHP en .TAB formaat met de bijbehorende .LYR layerfiles en .WOR workspaces. Dit zou elk gebruik mogelijk moeten maken.

De bijgeleverde spreadsheet bestaat uit een aantal tabbladen, die de volledige technische specificaties geven van de GIS-bestanden:

Tab 1: datastructuur – type en beschrijving van de data-velden, met colofon van de dataset. Zie hiervoor ook hoofdstuk 2 van dit document.

Tab 2: metadata – metadata beschrijving van de Gis-dataset volgens de Europese INSPIRE-norm.

Tab 3: legenda – de legendakleuren van de Archeologische Landschappenkaart in twee tabellen: de landschappen en de landschapszones. Beide tabellen geven niet alleen alle individuele eenheden, maar ook de symboolkleur. Deze kleuren zijn in drie groepen weergegeven; een kleurvlak, de RGB-waarden in drie kolommen voor schermweergave en de CMYK-percentages in vier kolommen voor publicatie van de kaart in offset druk.

Tab 4: Landschappenkaart Nederland – de totale dataset vanuit het GIS-bestand als spreadsheet. Hiermee kunnen berekeningen uitgevoerd worden, zonder gebruik te maken van GIS-programmatuur, en kunnen relaties met andere datasets gemaakt worden binnen een (niet geografisch) relationeel databaseprogramma. Zie hiervoor ook hoofdstuk 2 van dit document, over de datastructuur.

Tab5: LscpHfdEenh – de landschappen, met hun oppervlakte zowel in vierkante meter als ook in hectare. Zie hiervoor ook hoofdstuk 3 van dit document.

Tab6: LscpZone – de landschapszones, met hun oppervlakte zowel in vierkante meter als ook in hectare. Zie hiervoor ook hoofdstuk 3 van dit document.

Tab 7: Landschapsindeling – de landschapszones per landschap, met hun oppervlakte zowel in vierkante meter als ook in hectare. Zie hiervoor ook hoofdstuk 3 van dit document. Daarnaast zijn hier ook de geomorfologische eenheden per landschapszone weergegeven. Zie hiervoor ook hoofdstuk 4 van dit document.

Tab 8: LscpPerArcheoregio – dit tabblad is vooral bedoeld voor gebruik binnen bestaande archeologische systemen, die een indeling kennen in archeoregio's. Hiermee kunnen archeoregio's gekoppeld worden aan de landschappen en landschapszones in de Archeologische Landschappenkaart van Nederland. Behalve de landschappelijke eenheden uit de kaart zijn hier ook relaties weergegeven met de Geomorfologische Kaart van Nederland, en de van deze kaart afwijkende kartering in de Archeologische Landschappenkaart. Zie hiervoor ook hoofdstuk 4 van dit document.

De tabbladen 3, 5, 6, 7 en 8 zijn grotendeels opgebouwd als zogenaamde *draaitabellen* vanuit de primaire dataset, zoals weergegeven in tabblad 4.

¹ Rensink et al. 2016.

De basiskartering voor de Archeologische Landschappenkaart van Nederland is de Geomorfologische Kaart van Nederland schaal 1 : 50.000. Deze relatie is vastgelegd in de datastructuur, door bij elke eenheid de geomorfologische beschrijving en code bij te voegen. Omdat in eerste instantie de regionale verdeling van Nederland in archeoregio's is gebruikt, is de naam van de archeoregio ook bijgevoegd. Om berekeningen en snelle analyse mogelijk te maken, zijn alle velden niet alleen in beschrijving weergegeven, maar ook met een unieke code. De datastructuur van het GIS-bestand is als volgt opgezet:

veld
RegionID
LscplD
LscpHfdEenh
LscpHfdNaam
LscpZone
LscpZoneNaam
GeomorfVormgroep
GeomorfCode
RegionArea_m2
RegionArea_hect
ArcheoregioNr
ArcheoregioNaam

Het veld RegionID is de unieke record identifier

Het veld LscplD is de identifier voor de combinatie landschap met de landschapszone. Deze identifier is opgebouwd uit de combinatie LscpHfdEenh identifier en LscpZone identifier, waarbij de laatste twee cijfers de landschapszone weergeven en de cijfers (maximaal 2) die daarvoor staan de landschappen. Dekzandruggen in Jonge zeeinbraken hebben bijvoorbeeld identifier 413: Dekzandruggen hebben ID 13 en Jonge zeeinbraken ID 4. LandschapsID is dan dus 413 (4 en 13). Hellingen in de Peelhorst hebben 1901 als ID (Hellingen 1 en Peelhorst 19). Op deze manier is deze identifier uniek.

Het veld LscpHfdEenh is de identifier van het landschap. Zie hiervoor hoofdstuk 3 van dit document.

Het veld LscpHfdNaam is de naam van het landschap. Zie hiervoor hoofdstuk 3 van dit document.

Het veld LscpZone is de identifier van de landschapszone. Zie hiervoor hoofdstuk 3 van dit document.

Het veld LscpZoneNaam is de naam van de landschapszone. Zie hiervoor hoofdstuk 3 van dit document.

Het veld GeomorfVormgroep is de geomorfologische vormgroep van de eenheid. Dit is de beschrijvende naam van de vormgroep uit de Geomorfologische Kaart van Nederland, bijvoorbeeld *vlakten* of *lage heuvels, ruggen, welvingen met bijbehorende vlakten en laagten*. Dit geeft dus geen informatie over het microreliëf of over de genese en ouderdom van de landschappelijke eenheid.

Het veld GeomorfCode is de geomorfologische code van de eenheid. Dit is de code volgens de Geomorfologische kaart van Nederland, bijvoorbeeld 2M35. Via de legenda van de Geomorfologische Kaart van Nederland kan deze code gekoppeld worden aan gegevens over microreliëf, genese en ouderdom van deze eenheid.

Het veld RegionArea_m2 geeft de oppervlakte van de eenheid in vierkante meters.

Het veld RegionArea_hect geeft de oppervlakte van de eenheid in hectares.

Het veld ArcheoregioNr geeft de numerieke identifier van de archeoregio weer. Zie hiervoor ook hoofdstuk 3 van dit document.

Het veld ArcheoregioNaam geeft de naam van de betreffende archeoregio. Zie hiervoor ook hoofdstuk 3 van dit document.

De technisch specifieke opbouw van de verschillende velden is verder uitgewerkt in tabblad 1 'datastructuur' van de bij de dataset geleverde spreadsheet.

3 Landschappen, landschapszones en archeoregio's

De Archeologische Landschappenkaart van Nederland kent een eigen regio indeling van Nederland. Dit zijn de zogenaamde landschappen. Voor heel Nederland zijn dit 26 landschappen (tabel 1):

De verschillende landschappen zijn verdeeld in landschapszones die een archeologische of historisch geografische relevantie hebben in relatie tot bewonings- en of ontginningsgeschiedenis.

Voor heel Nederland zijn er 39 landschapszones gedefinieerd. Niet elk landschap heeft alle 39 landschapszones, maar gelijk genoemde zones in verschillende landschappen hebben een zelfde soort geomorfologische definiëring. De 39 landschapszones zijn (tabel 2):

Tabel 1: Overzicht van 26 landschappen en hun oppervlaktes.

Landschappen		oppervlak in m ²	oppervlak in hectare
1	Duinen en strandwallen	968755991	96875,820
2	Jonge aanwas	961201284	96120,050
3	Fries-Gronings kleigebied	1883773564	188377,34
4	Jonge zeeinbraken	2064152674	206415,280
5	Keileemgebied	4067917319	406791,530
6	Noordelijk zandgebied	5334098131	533409,950
7	Noordelijk kustveengebied	1353871008	135387,130
8	Noord-Hollands kleigebied	583887889	58388,800
9	Hollands-Utrechts veengebied	943358470	94335,8
10	Diepe droogmakerijen	2755894427	275589,350
11	Münsterland	291280804	29128,04
12	Stuwwallen	1841937145	184194
13	IJsseldal	327289182	32728,6
14	Rijn-Maasdelta	3359357057	335935,610
15	Hoge Rijnterrassen	87108508	8710,8
16	Lage Rijnterrassen	355637925	35563,89
17	Maasdal	177126949	17712,65
18	Lage Maasterrassen	855459105	85545,830
19	Peelhorst	931299308	93130,07
20	Roerdalslenk	2137851496	213785,390
21	Kempisch zandgebied	1422436929	142243,81
22	Zeeuws-Zuidhollands kleigebied	1757673552	175767,31
23	Vlaams zandgebied	56930975	5693,14
24	Noordelijk lössgebied	319563822	31956,06
25	Zuidelijk lössgebied	221060295	22106,120
26	Voorland Ardennen	44807985	4480,94
totaal		35103731794	3510373,31

Tabel 2: Overzicht van 39 landschapzones en hun oppervlaktes

Landschapzone		oppervlak in m ²	oppervlak in hectare
1	hellingen	1274548875	127454,84
2	terrassen	493775490	49377,54
3	terrasresten	54894524	5489,46
4	plateaus	757254077	75725,250
5	stuwwallen	16023426	1602,36
6	sands	157991086	15799,16
7	smeltwatervlakten	6576907	657,69
8	pingoruïnes	41346635	4134,71
9	keileemvlakten	2288628259	228862,72
10	keileemruggen	521420593	52142,160
11	dekzandvlakten	6023243160	602324,520
12	dekzandlaagtes	22257785	2225,77
13	dekzandruggen	760497101	76049,790
14	dekzandruggen en rivierduinen	1601771950	160177,38
15	droogdalbodems	311120580	31112,33
16	beekdalbodems	1245312187	124531,01
17	beek- en droogdalhellingen	99455295	9945,57
18	restgeulen	159070736	15906,99
19	overstromingsvlakte	1580370604	158037,040
20	uiterwaarden	355197989	35519,390
21	estuarium	7210214	721,01
22	overslaggronden	28544050	2854,4
23	rivierduinen	220684872	22068,51
24	stroom- en crevasseruggen	708447594	70844,880
25	hoge grindkoppen	7689382	768,97
26	veenvlakten	2477473379	247747,290
27	veenglooiingen	3607456	360,77
28	kreken en prielen	315967954	31596,77
29	kwelders	5129512191	512951,000
30	kwelder- en kreekruggen	523170980	52316,99
31	kreekruggen	391687623	39168,840
32	strandvlakten	316369377	31636,94
33	strandwallen en lage duinen	244176124	24417,68
34	hoge duinen	192526727	19252,83
35	Zuiderzee afzettingen	40214981	4021,47
36	kusttalud	130138022	13013,83
37	voormalige Zuiderzeebodem	1352623246	135262,32
38	droogmakerijen	223514084	22351,4
41	wadden	768698218	76869,750
totaal		30853013733	3085301,33

Een binnen de Nederlandse archeologie veel gebruikte regio indeling is die van de archeoregio's. In het document 'Archeologische Landschappenkaart van Nederland, Methodiek en Kaartbeeld' is deze regio indeling beschreven met de bijbehorende referenties.²

De archeoregio's zijn, inclusief de in deze dataset gebruikte identifiers (tabel 3):

Tabel 3: Overzicht van archeoregio's

Nr.	Archeoregio
1	Drents zandgebied
2	Utrechts-Gelders zandgebied
3	Overijssels-Gelders zandgebied
4	Brabants zandgebied
5	Limburgs zandgebied
6	Limburgs lossgebied
7	Fries-Gronings kleigebied
8	Noordhollands kleigebied
9	Fries veengebied
10	Flevolands kleigebied
11	Hollands duingebied
12	Hollands veen- en kleigebied
13	Utrechts-Gelders rivierengebied
14	Zeeuws kleigebied

² Rensink *et al.* 2016.

4 Geomorfologische eenheden in relatie tot landschapszones

De Archeologische Landschappenkaart van Nederland is voor wat betreft de geometrie gebaseerd op de kartering van de Geomorfologische Kaart van Nederland, schaal 1 : 50.000. Deze geometrie is in eerste instantie verder opgedeeld in de bestaande archeoregio's. Hierdoor zijn verschillende geomorfologische eenheden opgedeeld in twee of meer archeoregio's. Verdere verdeling is gedaan op basis van verschillende andere bronbestanden, bijvoorbeeld de digitale Bodemkaart van Nederland, de kaart van Geologische breuklijnen en het bestand van Dijken in Nederland. Op deze manier is de basisgeometrie aangepast voor gebruik in de Archeologische Landschappenkaart van Nederland. Dit leverde een geometrie met bijbehorende geomorfologische codes op. Van hieruit zijn de landschappen en de landschapszones gedefinieerd. De systematiek van deze exercitie is beschreven in het document 'Archeologische Landschappenkaart van Nederland. Methodiek en kaartbeeld'.³

In enkele gevallen is van deze standaard systematiek afgeweken, wanneer de geomorfologische code geen relevantie had voor archeologie of historische geografie, of waarbij de geomorfologische eenheid duidelijk modern antropogeen van karakter was. In de bijgevoegde spreadsheet is in tabblad 8 "LscpPerArcheoregio" een overzicht gegeven van alle landschappen met hun landschapszones per archeoregio. Bij elke landschapszone is aangegeven welke geomorfologische eenheid eraan ten grondslag ligt.

Duidelijk antropogene geomorfologische eenheden zijn overall weg gegeneraliseerd naar het omringende landschap. Dit gaat vooral om dijken en terpen. Waar deze eenheden twee of meer landschappen doorsnijden, denk bijvoorbeeld aan lange eenheden als dijken, zijn deze naar de onderliggende landschappen opgesplitst naar meerdere polygonen. De geomorfologische eenheden 'Water' en 'Bebouwd' zijn nergens geassocieerd binnen de systematiek van de Archeologische Landschappenkaart van Nederland.

In de kolom 'Opmerkingen omtrent de gemaakte keuzes voor kartering' in het tabblad zijn de overige uitzonderingen op de standaard systematiek per landschapszone per landschap aangegeven.

De belangrijkste keuzes voor de nieuwe kartering zijn:

Droogdalen versus beekdalen

Geomorfologische dalen zijn geassocieerd als beekdal op het moment dat er een actieve waterloop zichtbaar is in het betreffende dal op de 1:25.000 Topografische Kaart van Nederland.

Dekzandruggen of keileemruggen

Geomorfologische ruggen en welvingen zijn afhankelijk van het landschap naar dekzandrug of keileemrug geassocieerd op basis van de digitale Bodemkaart van Nederland. Dat wil zeggen dat een geomorfologische rug in het Keileemgebied de classificatie keileemrug krijgt, tenzij deze rug op de bodemkaart is aangegeven als dekzand. In dekzandgebieden geldt het uiteraard andersom.

Niet-dalvormige laagten

Deze zijn praktisch overall geïnterpreteerd als antropogeen, op basis van de 1:25.000 Topografische Kaart van Nederland, en daardoor geassocieerd als zijnde hetzelfde als het omliggende landschap.

Plateau-achtige vormen

Buiten de plateau-landschappen, zoals in stuwwalgebieden of (rivier)terrassen, zijn deze geomorfologische eenheden meestal antropogeen. Denk hierbij aan weglichamen, vuilstortplaatsen of werken ten behoeve van kustverdediging. Deze vormen zijn geïnterpreteerd op basis van de 1:25.000 Topografische Kaart van Nederland.

Sommige geomorfologische eenheden hebben lokaal een andere classificatie gekregen op basis van de 1:25.000 Topografische Kaart van Nederland. Dit staat dan in tabblad 8 'LscpPerArcheoregio' apart aangegeven. Voorbeelden hiervan zijn

RCE_Lscp_016241

geomorfologie: ondiepe dalen (<5 m diep)
topografie: havenkanaal van Blokzijl
Landschap: Diepe droogmakerijen – kusttalud

RCE_Lscp_074532

geomorfologie: hoge heuvels en heuvelruggen met bijbehorende vlakten en laagten
topografie: Retranchement
Landschap: Zeeuws-Zuidhollands kleigebied – kwelders

³ Rensink et al. 2015.

5 Statistische gegevens

De dataset van de Archeologische Landschappenkaart van Nederland bevat 79463 records met RegionIDs RCE_Lscp_000001 tot en met RCE_Lscp_079463.

De Archeologische Landschappenkaart van Nederland kent een onderverdeling in 26 landschappen. De gegevens hiervan zijn (tabel 4, in volgorde van grootte):

Tabel 4: Overzicht van landschappen en hun oppervlaktes (in hectaren) en percentages van totaal oppervlak.

Nr.	Landschap	oppervlak in hectare	percentage totaal oppervlak
6	Noordelijk zandgebied	533409,95	15,20
5	Keileemgebied	406791,53	11,59
14	Rijn-Maasdelta	335935,61	9,57
10	Diepe droogmakerijen	275589,35	7,85
20	Roerdalslenk	213785,39	6,09
4	Jonge zeeinbraken	206415,28	5,88
3	Fries-Gronings kleigebied	188377,34	5,37
12	Stuwwallen	184194,00	5,25
22	Zeeuws-Zuidhollands kleigebied	175767,31	5,01
21	Kempisch zandgebied	142243,81	4,05
7	Noordelijk kustveengebied	135387,13	3,86
1	Duinen en strandwallen	96875,82	2,76
2	Jonge aanwas	96120,05	2,74
9	Hollands-Utrechts veengebied	94335,80	2,69
19	Peelhorst	93130,07	2,65
18	Lage Maasterrassen	85545,83	2,44
8	Noord-Hollands kleigebied	58388,80	1,66
16	Lage Rijnterrassen	35563,89	1,01
13	IJsseldal	32728,60	0,93
24	Noordelijk lössgebied	31956,06	0,91
11	Münsterland	29128,04	0,83
25	Zuidelijk lössgebied	22106,12	0,63
17	Maasdal	17712,65	0,50
15	Hoge Rijnterrassen	8710,80	0,25
23	Vlaams zandgebied	5693,14	0,16
26	Voorland Ardennen	4480,94	0,13
totaal		3510373,31	100,00

De Archeologische Landschappenkaart van Nederland kent een onderverdeling in 39 landschapszones. De gegevens hiervan zijn aangegeven in tabel 5 (in volgorde van grootte).

Niet elke landschapszone is vertegenwoordigd in elk landschap. Dit is uiteraard afhankelijk van de ligging van het

landschap in Nederland, en verschillen in genese en ouderdom tussen landschapszones. De verdeling van landschapszones over landschappen is aangegeven in tabel 6.

Overige statistische berekeningen kunnen met behulp van de bij de dataset behorende spreadsheet worden uitgevoerd.

Tabel 5: Overzicht van landschapszones en hun oppervlaktes. De discrepantie tussen het totaal geclassificeerde oppervlak en het totale oppervlak van Nederland ligt aan de niet geclassificeerde geomorfologische eenheden 'Bebouwd' en 'Water'.

Nr.	Landschapszone	oppervlak in hectare	percentage geclassificeerd	percentage naar oppervlak Nederland
11	dekzandvlakten	602324,52	19,52	17,16
29	kwelders	512951,00	16,63	14,61
26	veenvlakten	247747,29	8,03	7,06
9	keileemvlakten	228862,72	7,42	6,52
14	dekzandruggen en rivierduinen	160177,38	5,19	4,56
19	overstromingsvlakte	158037,04	5,12	4,50
37	voormalige Zuiderzeebodem	135262,32	4,38	3,85
1	hellingen	127454,84	4,13	3,63
16	beekdalbodems	124531,01	4,04	3,55
41	wadden	76869,75	2,49	2,19
13	dekzandruggen	76049,79	2,46	2,17
4	plateaus	75725,25	2,45	2,16
24	stroom- en crevasseruggen	70844,88	2,30	2,02
30	kwelder- en kreekruggen	52316,99	1,70	1,49
10	keileemruggen	52142,16	1,69	1,49
2	terrassen	49377,54	1,60	1,41
31	kreekruggen	39168,84	1,27	1,12
20	uiterwaarden	35519,39	1,15	1,01
32	strandvlakten	31636,94	1,03	0,90
28	kreken en prielen	31596,77	1,02	0,90
15	droogdalbodems	31112,33	1,01	0,89
33	strandwallen en lage duinen	24417,68	0,79	0,70
38	droogmakerijen	22351,40	0,72	0,64
23	rivierduinen	22068,51	0,72	0,63
34	hoge duinen	19252,83	0,62	0,55
18	restgeulen	15906,99	0,52	0,45
6	sandrs	15799,16	0,51	0,45
36	kustalud	13013,83	0,42	0,37
17	beek- en droogdalhellingen	9945,57	0,32	0,28
3	terrasresten	5489,46	0,18	0,16
8	pingoruïnes	4134,71	0,13	0,12
35	Zuiderzee afzettingen	4021,47	0,13	0,11
22	overslaggronden	2854,40	0,09	0,08
12	dekzandlaagtes	2225,77	0,07	0,06
5	stuwwallen	1602,36	0,05	0,05
25	hoge grindkoppen	768,97	0,02	0,02
21	estuarium	721,01	0,02	0,02
7	smeltwatervlakten	657,69	0,02	0,02
27	veenglooiingen	360,77	0,01	0,01
totaal	geclassificeerd	3085301,33	100,00	
totaal	Nederland	3510373,31		100,00

Tabel 6: Verdeling van landschapszones over landschappen. De discrepantie tussen het totaal aantal geclassificeerde landschapszones (71580) en het totaal aantal polygonen in de dataset (79463) ligt aan de niet geclassificeerde geomorfologische eenheden 'Bebouwd' en 'Water'.

Landschapsindeling		aantal polygonen		Landschapsindeling		aantal polygonen	
Diepe droogmakerijen		1625			kreekruggen		75
	dekzandruggen		10		kreken en prielen		76
	keileemruggen		7		kwelder- en kreekruggen		208
	keileemvlakten		6		kwelders		581
	kreekruggen		308		strandwallen en lage duinen		9
	kreken en prielen		18	Jonge zeeinbraken		2416	
	kusttalud		66		dekzandruggen		3
	rivierduinen		5		keileemruggen		6
	veenvlakten		3		kreekruggen		275
	voormalige Zuiderzeebodem		213		kreken en prielen		438
	wadden		988		kwelder- en kreekruggen		190
	Zuiderzee afzettingen		1		kwelders		1504
Duinen en strandwallen		2609		Keileemgebied		8783	
	hoge duinen		664		beekdalbodems		938
	kreken en prielen		39		dekzandruggen		1206
	kwelders		60		dekzandvlakten		516
	strandvlakten		650		droogdalbodems		113
	strandwallen en lage duinen		1196		droogmakerijen		102
Fries-Gronings kleigebied		3172			keileemruggen		1470
	dekzandruggen		10		keileemvlakten		2070
	droogmakerijen		65		pingoruïnes		2323
	keileemruggen		9		stuwwallen		11
	kreken en prielen		272		veenvlakten		24
	kwelder- en kreekruggen		1064		Zuiderzee afzettingen		10
	kwelders		1698	Kempisch zandgebied		3471	
	veenvlakten		54		beek- en droogdalhellingen		316
Hoge Rijnterrassen		530			beekdalbodems		177
	beekdalbodems		18		dekzandruggen		753
	dekzandruggen		35		dekzandvlakten		1886
	dekzandvlakten		6		droogdalbodems		278
	droogdalbodems		143		hellingen		61
	hellingen		197	Lage Maasterrassen		2165	
	plateaus		131		beekdalbodems		55
Hollands-Utrechts veengebied		1223			droogdalbodems		6
	dekzandruggen		51		restgeulen		346
	droogmakerijen		68		rivierduinen		633
	kreekruggen		118		terrassen		1105
	kreken en prielen		6		uiterwaarden		20
	veenglooiingen		27	Lage Rijnterrassen		963	
	veenvlakten		936		beekdalbodems		35
	Zuiderzee afzettingen		17		dekzandruggen		168
Ijsseldal		1434			droogdalbodems		5
	dekzandruggen		27		overstromingsvlakte		166
	overslaggronden		11		restgeulen		90
	overstromingsvlakte		381		rivierduinen		314
	restgeulen		128		stroom- en crevasseruggen		30
	rivierduinen		7		terrasresten		72
	stroom- en crevasseruggen		119		terrassen		79
	uiterwaarden		759		veenvlakten		4
	veenvlakten		2	Maasdal		521	
Jonge aanwas		953			hoge grindkoppen		42
	dekzandruggen		4		overstromingsvlakte		301

Landschapsindeling		aantal polygoenen		Landschapsindeling		aantal polygoenen	
	restgeulen		48		veenvlakten		20
	rivierduinen		12	Rijn-Maasdelta		5242	
	uiterwaarden		118		beekdalbodems		1
Münsterland		1764			dekzandruggen		22
	beekdalbodems		134		dekzandruggen en rivierduinen		11
	dekzandruggen		929		droogdalbodems		2
	dekzandvlakten		337		estuarium		31
	droogdalbodems		73		overslaggronden		49
	hellingen		171		overstromingsvlakte		1877
	plateaus		107		restgeulen		220
	stuwwallen		1		rivierduinen		72
	veenvlakten		12		stroom- en crevasseruggen		887
Noordelijk kustveengebied		1428			uiterwaarden		1818
	dekzandruggen		111		veenvlakten		252
	droogmakerijen		113	Roerdalslenk		4845	
	keilemruuggen		5		beek- en droogdalhellingen		196
	keilemvlakten		7		beekdalbodems		321
	kreekruuggen		16		dekzandruggen		1928
	kreken en prielen		64		dekzandvlakten		2086
	overslaggronden		11		droogdalbodems		306
	rivierduinen		12		veenvlakten		8
	veenvlakten		1019	Stuwwallen		4774	
	Zuiderzee afzettingen		70		beekdalbodems		174
Noordelijk lössgebied		2195			dekzandruggen		225
	beekdalbodems		150		droogdalbodems		1516
	droogdalbodems		688		hellingen		1159
	hellingen		882		pingoruïnes		3
	plateaus		475		plateaus		1322
Noordelijk zandgebied		14287			sandrs		358
	beekdalbodems		694		smeltwatervlakten		17
	dekzandlaagtes		39	Vlaams zandgebied		96	
	dekzandruggen en rivierduinen		10016		beekdalbodems		9
	dekzandvlakten		2975		dekzandruggen		24
	droogdalbodems		283		dekzandvlakten		55
	overstromingsvlakte		19		droogdalbodems		8
	restgeulen		4	Voorland Ardennen		369	
	stroom- en crevasseruggen		19		beekdalbodems		86
	veenvlakten		236		droogdalbodems		70
	Zuiderzee afzettingen		2		hellingen		161
Noord-Hollands kleigebied		1275			plateaus		52
	droogmakerijen		210	Zeeuws-Zuidhollands kleigebied		2056	
	kreekruuggen		233		dekzandruggen		6
	kreken en prielen		60		kreekruuggen		328
	kwelders		771		kreken en prielen		352
	strandwallen en lage duinen		1		kwelders		1370
Peelhorst		1558		Zuidelijk lössgebied		1826	
	beek- en droogdalhellingen		37		beekdalbodems		63
	beekdalbodems		136		droogdalbodems		660
	dekzandruggen		344		hellingen		764
	dekzandvlakten		878		plateaus		339
	droogdalbodems		116				
	hellingen		27	totaal geclassificeerd		71580	

6 Engelse benamingen voor de landschappen

Voor internationaal gebruik van de dataset of van de Archeologische Landschappenkaart van Nederland is de volgende tabel met Engelse benamingen van de 26 landschappen opgesteld. De benamingen van de landschap-zones zijn niet meegeleverd, omdat op Europees niveau dat vaak geen zinvolle indeling is; de ons omringende

landen hebben vaak niet een vergelijkbaar detailniveau in hun geomorfologische kaarten, zodat een vergelijking op die schaal niet mogelijk is. De landschappen zijn gedefinieerd met het Europese schaalniveau in gedachte, en kunnen in verschillende Europese landschapskaarten zinvol worden ingepast (tabel 7).

Tabel 7: Overzicht van de Nederlandse en Engelse benamingen van de 26 landschappen van de Archeologische Landschappenkaart van Nederland.

Nederlandse naam	Engelse naam
Duinen en strandwallen	Dunes, beaches and beach barriers
Jonge aanwas	Young coastal accretion area
Fries-Gronings kleigebied	Wadden Sea clay area
Jonge zeeinbraken	Young marine ingression area
Keileemgebied	Boulder till plateau
Noordelijk zandgebied	Northern sand area
Noordelijk kustveengebied	Wadden Sea peat area
Noord-Hollands kleigebied	North Holland clay area
Hollands-Utrechts veengebied	Holland peat area
Diepe droogmakerijen	'Droogmakerijen' (polders)
Münsterland	Münsterland
Stuwwallen	Push moraines
Ijssedal	Ijssel valley
Rijn-Maasdelta	Rhine-Meuse delta
Hoge Rijnterrassen	High Rhine terraces
Lage Rijnterrassen	Low Rhine terraces
Maasdal	Meuse valley
Lage Maasterrassen	Low Meuse terraces
Peelhorst	Peel block
Roerdalslenk	Rur valley graben
Kempisch zandgebied	Campine sand area
Zeeuws-Zuidhollands kleigebied	Zeeland clay area
Vlaams zandgebied	Flemish sand area
Noordelijk lössgebied	Northern loess area
Zuidelijk lössgebied	Southern loess area
Voorland Ardennen	Ardennes foothills

Rensink, E., H.J.T. Weerts, M.

Kosian, H. Feiken & B.I. Smit 2016:

*Archeologische Landschappenkaart van
Nederland. Methodiek en kaartbeeld:
versie 2.6*, Rijksdienst voor het
Cultureel Erfgoed, Amersfoort.